

Í dýrastu neyð

Eystari landsrættur skal nú taka stöðu til, um það ber til at gera úttöku fyri skuld í Gøtu kirkju, ið um so er helst fer av knóranum

Ber tað til at fara undir at byggja eina ovurhonds dýra kirkju, sum kirkjulíðið ikki orkar at gjalda fyri, og eingin kortini heftir fyri skuldina.

Henda spurning hevur Eystari rættur fingið at taka stöðu til í einum sjálsomum sakarmáli, ið ikki hevur nákað fordømi í ríkisins rættarøgu.

Tað er nýggja Gøtu kirkja, sum er so illa fyrri, at pengar ikki eru til at gjalda teimum, sum eiga mest í kirkjuni. Tað eru Landsbyggifelagið, sum projekteraði, og Brunatryggingin, sum veitti kirkjuni millióna lán í 1990.

Kravið hjá Landsbyggifelagnum hevur verið fyrri í fútarættinum, sum ikki vildi geva loyvi til at gera úttöku í kirkjuni, ognum hennara og í kirkjuskattinum. Grundgevingin var, at kirkjan hevur almennar uppgávur at røkja so sum kirkjugongd og aðrar kirkjuligar handlingar.

Landsbyggifelagið kærði úrskurðin hjá fútarættinum til landsrættin, sunn viðgjörði málið hósadagin.

Studningurin brúktur

Landsbyggifelagið hevur kravt at gera úttöku í kirkjunar ognum, kirkjuskattinum og í studninginum, sum kirkjan upprunaliga

fekk sum endurgjald fyri MVG, men sum figgar-nevndin seinni gav loyvi til at nýta at gera kirkjuna lidna fyri.

Tað var fyrri at kirkjan kundi standa liðug og vígast í juni, tá Margretha Drotning var her.

Av tí at pengarnir, studningurin, er brúktur allur, slepti Landsbyggifelagið kravinum um úttöku í teimum pengunum.

Kravið hjá Landsbyggifelagnum er 1,7 mió. krónur og rentur, tilsamans umleið tveir milliónir krónur.

Úttøka verður ikki kravd í gomlu Gøtu kirkju, tí kommunan stendur at vera eigari av henni.

Sakfórarin hjá Landsbyggifelagnum, Óla Jákup Kristoffersen, visti á, at kirkjuskattur eins og kommunuskattur verður kravdur inn av Gjaldstovuni, sum sendir kommununi kirkjuskattin. Tað er tó hent í nøkrum førum, at Gjaldstovan hevur sent kirkjuráðnum kirkjuskattin, tá kommunan hevur lagt seg á kommunuskattin.

Sakfórarin helt, at tá úttøka kann gerast í kommunuskatti, átti tað eisini borð til at gjørt úttöku í kirkjuskatti. Hann nevndi tríðmi um úttöku í kommunuskatti, sjálvt um hesin ikki var fallin til gjaldingar.

IRF slapp at gera úttöku í kommunuskattinum hjá Viðareiðis kommunu og hjá Húsa kommunu, og eitt byggifelag slapp at gera úttöku í skattinum hjá Argja kommunu.

Prestur er formaður

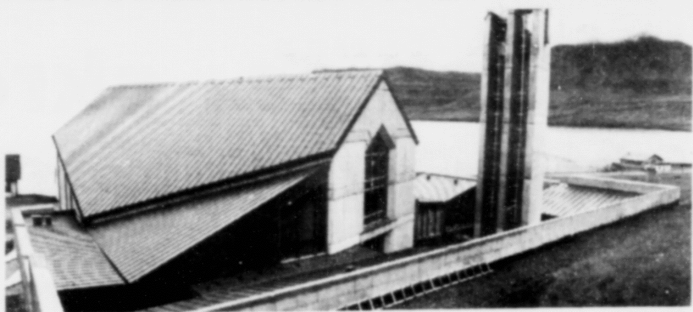
Einasta vitni, sum landsrætturin hoyrði hósadagin, var sóknarpresturin Peter O. K. Olofson. Fyri nøkrum mánaðum síðan noyddist hann at átaka sær at vera formaður í kirkjuráðnum í Gøtu, tá undanfarni formaðurin legði frá sær av arbeiðsorsøkum, og eingin annar vildi vera formaður.

Óla Jákup Kristoffersen kundi í lóggávuni ikki finna nakra grundgeving fyri ikki at kunna gera úttöku í eini kirkju ella í kirkjuskattinum.

Úttøka er gjörd í øðrum almennum bygningum, fleiri skúlum. Tað er tó óngantið komin so langt sum at krevja skularnar seldar á tvingisilssølu, tí loysn er funnin viðvíkjandi skuldini.

Sakfórarin nevndi, at í Gøtu eru tvær kirkjur, og hin eldra kann væl brúkast.

Hann kom eisini inn á, at tosað hevur verið um, at ein kirkja ikki kann fara á tvingisilssølu, tí hon hevur ikki söluvirði, men tað hevur als einki við spurningin

um úttöku at gera, segði hann.

Óla Jákup Kristoffersen helt tað ikki bera til at siga, at kirkjuskattur er ótryggur peningur, áðrenn hann er inngoldin, tí hann kemur, og kirkjuskattaprosentið í Gøtu er 0,9%.

Bjørn á Heygum er sakfóari hjá Gøtu kirkjuráð. Hann helt seg mest til niðurstøðna hjá fútarættinum, at kirkjuráðið hevur skyldu til at hava kirkjuhandlingarnar, og tá er treytin, at kirkja er.

Hnn held eisini, at tað ber ikki til at selja eina kirkju á tvingisilssølu, tí hon hevur einki söluvirði í vanligum tydingi. Hvat skal hon brúkast til, og hvør fer at keypa eina kirkju? spurdi Bjørn á Heygum.

Hann vildi vera við, at kirkjuskattur ikki er so

tryggur peningur, sum nevnt varð frammanundan. Kirkjuráðið kundi jú lækka kirkjuskattaprosentið, og so kom minni inn í kirkjuskatti.

Hin kann brúkast

Óla Jákup Kristoffersen helt ikki sjónarmiðið, at kirkjan má vera, halda, tí í Gøtu eru tvær kirkjur, og hin kann væl brúkast sum kirkja. Gøtufólk bygdu nýggja stóra kirkju, tí tá vildu øll hava stóra kirkju. Harafturat ber eisini til at víga okkurt annað hús til kirkju.

Óg um kirkjan hevur söluvirði, víðkemur meira teimum, sum eiga í kirkjuni, helt Óla Jákup Kristoffersen, sunn annars visti á, at kirkjur kunnu brúkast til annað endamál. Hann

nevndi t.d. dømi úr Danmark, har kirkjur verða brúktar sum mentanarhús.

Í spurningum um, hvussu tryggur peningur kirkjuskatturin er, nevndi hann, at tað er ikki meiginheitsráðið men bygðaráðið, ið ásetir kirkjuskattaprosentið, og tað kann heldur ikki vrantann stóri trupulleiki, at kommunur leggja seg á kirkjuskattin, tí hetta er ólógligt.

Bjørn á Heygum helt ikki, at gøtufólk kundu klárað seg aftur við tí gomlu kirkjuni, tí hon er ov lítil.

Teir triggir landsrættardómararnir tóku ikki nakra avgerð hósadagin, men koma seinni við úrskurði, um teir vilja ganga við til, at veðhavararnir sleppa at gera úttöku í Gøtu kirkju, ið um so er helst fer á tvingisilssølu.

randi

Hjáparlæknarnir gjørt sáttmála

- Lønin er lægri í Føroyum enn í Danmark, men vónandi fáast læknar kortini til Føroya, sigur Jákup Midjord, formaður í Hjáparlæknaráði Føroya

Umsiðir hava hjáparlæknarnir fingið nýggjan sáttmála fyri tann, sum gekk út 1. juni. Tað eitur tó semja og ikki sáttmáli og er galdandi fram til 1. juni 1997.

Hóskvöldið varð sáttmálin við landsstyrið undirskrivaður.

Sáttmálin er millum landsstyrið og Foreningen af Yngre Læger, sum Hjáparlæknaráð Føroya er partur av.

Samráðingarnar hava verið drúgar. Upprunaliga í vár luttóku hjáparlæknarnir í felags samráðingunum hjá fakfeløgnum á almenna arbeiðsmarknaðinum. Men tá semjan hjá hinum feløgnum skuldi undirskrivað í mai mánaði, tóku hjáparlæknarnir seg úr samstarvinum, og í summar fóru teir undir egnar samráðingar við landsstyrið.

Hjáparlæknarnir hava alla tíðina hildið fast við, at ikki bar til at gera sáttmála,

sum var verri enn tann danski, tí ein vánaligari sáttmáli kundi hava við sær, at eingir hjáparlæknar fáast til føroysku sjúkrahúsinum. Tað er frammanundan nóg trupult.

Hesum kravi sleptu læknarnir. Teir fóru ikki líka nógv niður í løn sum hini feløgin hjá almennum starvsfólku seinast, men nú hini fóru eitt sindur upp í løn, stendur lønin hjá hjáparlæknunum í stað. Lønin hjá starvsfelögum teirra í Danmark hækkaði á ár, og tí verður lønin her nú lægri.

Jákup Midjord sigur, at tey skilja væl mótpartin, landsstyrið, sum noyddist at halda aftur, men hinvegin ber hann ótta fyri, at nú fer at verða uppaftr truplari at fáa hjáparlæknar til Føroya.

Nýggi sáttmálin er nóg einfaldari enn hin, har fleiri ymsar upphæddir vórðu fyri yvirtíð og vikuskiftisarbeði, og lønin tí var torfø

at rokna út. Viðbøturnar eru nú eins. Samlaða úrslitið verður tað sama. Læknarnir siga seg hava fingið eina 0-loysn.

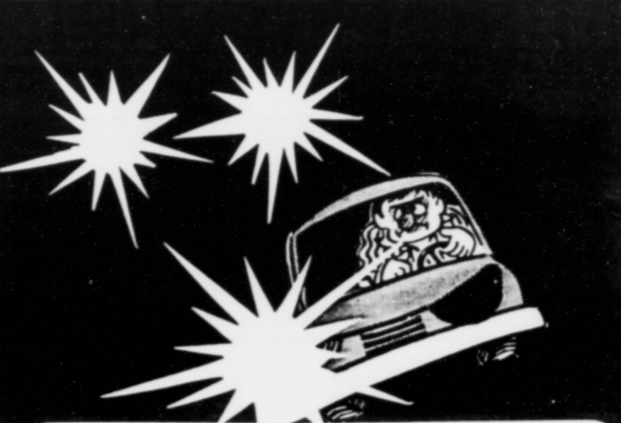
- Eg eri fegin um, at vit eru liðug við samráðingarnar og hava fingið sáttmála, tí tað kundi fingið keðiligar avleiðingar, um vit fingið arbeiðsøsemy, sigur Jákup.

Trot er framvegis á hjáparlæknunum í sjúkrahúsvækinum. Har eru fleiri ósett störv. Onkur hendinga lækni kemur av og á til Føroya, fyrri tað mesta tí teir vilja siggja Føroyar og kunnu vera her eina tíð við samstundis at arbeiða. Flestu hjáparlæknarnir eru føroyingar, sum koma heim at arbeiða, tí teir hava familju her.

- Men fleiri føroyskir læknar hava als ongan hug at koma heim, sigur Jákup Midjord.

randi

ÓKEYPIS LYKTAKANING

Vit bjóða kundum okkara til ÓKEYPIS lyktakanning.

Eykaarbeiði í sambandi við lyktakanning er tó ikki ókeypis.

Vit hava opið frá kl. 1700-1900 frá mánadegi 13. nov. til fríggjadagin 17. nov.

Vegurin Langi
Hoyvik
Box 1068
110 Tórshavn

REYNI-SERVICE

Tlf. 13040
Fax 18078